

Tebeos, poesia i, damunt, burla

Dues antologies i un estudi, aparegut just ara, s'ocupen de distints gèneres literaris, a través d'autors valencians del passat i d'avui

S. Bosc

Acaben d'arribar a les llibreries tres nous llibres valencians, lligats per un factor comú: tots tres s'ocupen de parcel·les distintes de la literatura catalana produïda al País Valencià, si bé enfocant períodes i gèneres distintes.

D'entrada, convé dir que l'operació de confeccionar (i de publicar) antologies és ara especialment necessària, malgrat els riscos inevitables que tota tria comporta. I és necessària perquè s'estan incorporant noves onades de lectors que, d'altra manera difícilment podrien tenir accés a l'obra d'una sèrie d'autors (de vegades ja fora de mercat i només accessibles a les biblioteques); també, perquè les antologies suposen sempre la presentació d'un panorama, i també hi ha una manca de visions de conjunt de la literatura valenciana.

Assajar és opinar

«Tebeos» per a intel·lectuals, de Vicent Salvador, proposa al lector una selecció de textos assagístics de les darreres dues dècades: Sanchis Guarnier, Joan Fuster, José Vicente

Mateo, Rafael L. Ninyoles, Emili Gómez Nadal, Antoni Ròdenas, Josep Vicent Marqués, Joan F. Mira, Vicent Ventura, Josep Iborra, Antoni Seva, Josep Piera i Lluís V. Aracil, són els autors presents.

Les prosas elegides juguen amb l'extensa indefinició bàsica del gènere, tot deixant de banda (tret d'un fragment de *Nosaltres els valencians*) l'assaig de tema històric. Llevat d'això, la temàtica hi és prou àmplia, malgrat la inevitable contribució a les qüestions «sobre el país» i «des del país», ja que són aquestes qüestions les que, per raons ben fàcils d'explicar, més han ocupat l'atenció dels nostres intel·lectuals.

Aquests «tebeos» tenen, a més a més, una altra significació, extraliterària: són el testimoni del naixement i de la majoria d'edat d'un gènere que al País Valencià, i en català, pràcticament no havia tingut conreu fins que van aparèixer els primers dels autors reportats per Vicent Salvador. Un gènere que, d'altra banda, té ja assegurada la continuïtat.

Antònia Cabanilles s'ocupa en *La vella pell de l'alba* dels poetes valencians nascuts entre 1938 (Jaume Pérez Montaner) i 1958 (Manuel Rodríguez Castelló): un seguit de noms que han donat volum i varietat a la «poesia valenciana», amb tota mena de registres i intencions. A banda els noms citats, hi ha Josep Piera, Andreu Morrell, Pere Bessó, Joan Navarro, Vicent Salvador, Gaspar Jaén Urban, Marc Granell, Josep M. Palomero, Salvador Jàfer i Fina Cardona.

Ricard Blasco: La insolent sàtira antiga, Xàtiva 1985, 222 p., Ajuntament de Xàtiva.

Es tracta d'una nova promoció, després continuada amb veus més joves, d'una notable exigència estètica i d'una presència —sovint col·lectiva, a través de plataformes culturals comunes— profundament renovadora.

Tot això, com l'antòloga es preocupa d'assenyalar, en un ambient difícil, que no ha deixat d'influir sobre l'activitat creadora dels poetes, facen o no poesia militant, o realista.

Burlar-se del poder

Pel seu cantó, Ricard Blasco fa, en *La insolent sàtira antiga*, una aproximació a la poesia valenciana de caire popular, tot recollint un conjunt d'estudis sobre els col·loquis, els rudiments del teatre valencià en el segle XVIII i, ja formant un altre bloc, la sàtira política durant la guerra de Successió (a principis del XVIII) i durant la Segona República i la guerra d'Espanya (1931-39), a més d'un capítol sobre la perduració d'alguns mitjans primitius de comunicació social (pasquins, fulls solts, etc) en el segle actual.

Els abundants exemples que Blasco reporta justifiquen que, en alguna mesura, aquesta obra pugui ser considerada, també, inici d'una antologia sobre poesia popular. □

Vicent Salvador: «Tebeos» per a intel·lectuals València 1985, 268 p. Ed. Tres i Quatre.
Antònia Cabanilles: La vella pell de l'alba, València 1985, 228 p. Ed. Tres i Quatre.

